

ЛИСТОПАД 1977 NOVEMBER

ЮНАК

ЮНАКИ! — ЮНАЧКИ!

Маєте нагоду до **ПЛАСТОВОГО ЗАРОБІТКУ**
Потребуєте фондів на добру справу?
Хочете купити таборовий виряд?
Хочете придбати книжки до пл. бібліотеки?

Можете це здійснити **продаванням:**

1. **РИСУНКІВ** із нияжої доби
"Во врем'я оно" (розмір 11×14 інчів)
2. **Українських перстенів** з пл. лілейкою, тризубом, написами "ГОТУЙСЬ", СКОБ.

По ближчі інформації пишть:

O. KRAUS
2295 Portland Avenue,
Rochester, New York, 14617, U.S.A.

Згадайте, що читали це в "Юнану".

КУПУЙТЕ В НАС

ЯГІЛКИ

Олександра Бариляка, Львів, 1932;
ціна книжечки: \$2.50. Адреса:
Plast Publishing, 2150 Bloor St. West
Toronto, Ont. M6S 1M8 Canada.

ПЛАСТОВА КРЕДИТИВКА в Торонті

на корисних умовах

- дає **ПОЗИКИ**
та
- приймає **ОЩАДНОСТІ**.
- Пластова Кредитівка міститься
у Пластовому Домі в Торонті.
- **Урядові години:**
вівторок і четвер 7-9 вечора,
субота 2-4 по пол.

Plast (Toronto) Credit Union Ltd.,
2199 Bloor St. West, Toronto 21, Ont.
Phone: 769-9998

Пластуні і Пластунки в Торонті!
СКЛАДАЙТЕ
СВОЇ ОЩАДНОСТІ
у Пластовій Кредитівці!

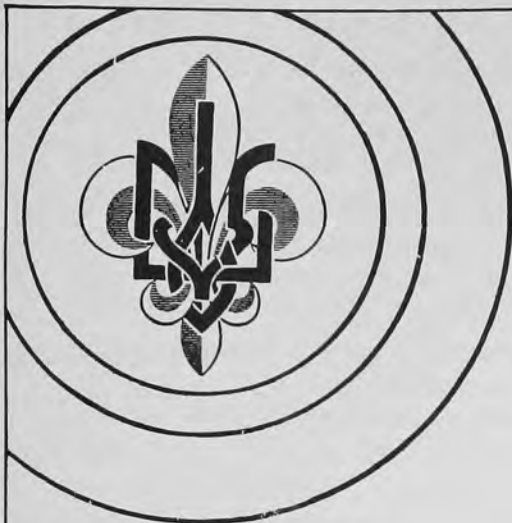
Ціна одного числа \$1.00

YUNAK — a Ukrainian Monthly Magazine, published by PLAST, Ukrainian Youth Ass'n, 2150 Bloor St. W.
Toronto, Ont. M6S 1M8, Canada Tel.: (416) 769-7855

АДРЕСА АДМІНІСТРАЦІЇ: YUNAK MAGAZINE. 2150 Bloor St. W. Toronto, Ont. M6S 1M8, Canada — Canada.

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ: Mrs. Olha Kuzmowycz, 221 Fire Island Ave, Babylon, N. Y. 11702, U.S.A.

Second class mail registration number 2185 • Printed by Kiev Printers Ltd., 860 Richmond St. W., Toronto 3, Ont

"Юнак" — журнал пластового юнацтва.
Появляється щомісяця крім липня і серпня.
Видає Головна Пластова Булава.

Редагує колегія.

Головний редактор:

пл. сен. Ольга Кузьмович.

Члени редакційної колегії:

ст. пл. Уляна Близнач,

пл. сен. Тоня Горохович,

гетьм. вірл. Ксеня Одежинська,

ст. пл. Юрій Павлічно,

пл. сен. Олександра Юзенів.

● Усі редакційні матеріали слід слати на адресу головного редактора.

● Редакція застерігає право виправляти мову, як теж скорочувати й виправляти одержані матеріали згідно з пластовою термінологією, пластовими виховними напрямними та вимогами юнацького віну читачів.

ЗМІСТ

2 Заповіт Листопада	Б. І. Антонич
Невідомий стрілець	Б. Кравців
Наша демонстрація в Оттаві	М. Гембатюк
3 Українська мова в Україні	Подруга Гребля
4 Що таке українська група сприяння виконанню Гельсінкських угод?	**
5 Українські козаки обороняють Відень	Б. Ямінський
6 У таборі етнічних скавтів	О. Соханівський
8 Відбувся табір етнічних скавтів у Канаді	А. Головатий
Таборовий репортаж	Р. Безіменний
9 Двотижневий сон	О. Куровицька
У мандри, у мандри...	М. Похмурська
10 Великий вечір	С. Глунко
11 Оляга	П. Вандергайден
12 Вчимося колядувати	**
13 Що читати?	А. Винницький
14 Приємно бути учасником прогулянки етнічної преси в Канаді	Учасник
16 Куток філіяліста	Б. Білінський
17 Пластункам на вушко	Подруга Оля
18 Різне та цікаве	**
19 Пригода з літаном	Л. Ю.
21 Злодій, що дуже любить пластунів	О. К.
22 Розгадка христинівни	В. Онишневич
23 Хроніка	
24 Спорт	
25-28 Посмертні згадки і пресфонд, Оголошення	

ЮНАК

ЛИСТОПАД 1977 Ч. 11 (170) РІК XV

Інтернаціональне стандартно-серійне число,

0044-1384

● На обкладинці: Дефіляда. Фото: ст. пл. вірл. Ксеня Одежинська

● Ілюстратори цього числа: юнак П. Вандергайден, пл. сен. Д. Даревич, пл. сен. В. Гарпун-Пилишенко.

Богдан Ігор Антониз

ЗАПОВІТ ЛИСТОПАДА

Не закопати до могили
того, що творче та живе,
ні горний Янгол — лопотом зловісних крил
струни душі не перерве.

Вже сльози й арфи непотрібні
ні плаз за днями, що розбилися об скелю,
не вішайте на стелю
прикрас жалоби горно-срібних.

Вже не придавить камінь гасу
стихійних мрій, що вирости з землі,
хоча б гірку отрути гашу
подали руки злі.

Не загнуждати вже живла,
не вижере пісок озей,
бо є найвища Влада Влад,
що присуд ізреже.

Не випалить серцець посуха
та не запаморожить сном юрби.
Не закопати у гробі духа
живого духа.

НЕВІДОМИЙ СТІЛЕЦЬ

Не виплакуй єдиного, мати,
не зекай свого сина —
Не знайшли в нього ймення,
тільки, стяжку знайшли злotosиню.

Поховали тайком твого сина
друзі цьковані, гнані —
на високім хресті карбували
його ймення: Н е з н а н и й.

І прийшли матері із батьками —
всі, хто втратив дитину,
і собі — твого сина забрали
стосоттисягним: — Сину!

І прийшли і — приходять безвпину
ті, що він їх прикликав:
Идуть полки і бригади,
іде армія знову велика.

Іде військo, що з ним виряджала
ти колись свого сина,
і, щоб з ним повернувся у славі —
у Покрови просила.

Товариство стяги похиляє
і вітає ясою
твого сина — вождя тих, що впали
невідомі у бою!

Богдан Кравців

НАША ДЕМОНСТРАЦІЯ В ОТТАВІ

Не легко й не дуже приємно закінчували 1975 рік — Рік жінки — працівники советської амбасад в Оттаві. Амбасадор у своєму інтерв'ю (17. XII. 1975) з редактора мi Оттавського щоденника "Де сітізен" ясно висловився, що ніяка дипломатична місія в Канаді не має перед своїми брамами стільки демонстрацій і голодових страйків з боку етнічних груп, як їх має амбасада ССРСР. Найбільше денервують амбасаду демонстрації українських груп.

Саме під час інтерв'ю українські жінки демонстрували проти арештів і репресій, що їх советський режим систематично провадить і над українками в ССРСР. разом демонстрували дорослі жінки й молодь з Торонта. Кожного дня від год. 9-ої вранці до 5-ої після обіду група жінок в арештантських накидках, не зважаючи на гострий мороз, протестувала перед советською амбасадю в обороні українських жінок, що перебувають у тюрмах і таборах праці. Демонстранки вимагали звільнення їх, згідно з духом договору в Гельсінках, де ССРСР підписав зобов'язання, що буде респектувати права людини й свободу політичних і релігійних переконань, як також, що не буде стояти на перешкоді свободній виміні ідей і людей.

Торонтський кіш пластунок мав призначений свій тиждень. Пластунки групами по дев'ять виїжджали з Торонта автобусами до Оттави на три дні. Група ділилася на дві частини, на зміну по годині мовчазно проходжувалась

біля амбасад и роздавала прохoжим інформативні матеріали про найвідоміших українських жінок-політв'язнів. Останнього попoлудня частина дівчат з портретами ув'язнених українських жінок пішли на "Парлямент Гіл", де відбулися розмови й дискусії.

Те, що саме амбасада ССРСР має найбільше демонстрацій свідчить якраз про те, що Советський Союз найбільше з усіх країн топче статут Об'єднаних Націй про права людини. ССРСР є сьогодні єдиною колоніальною імперією, яка переслідує всіх тих, хто бореться за людські й національні права!

Пл. розв. Марійка Гембатюк

УКРАЇНЬКА МОВА В УКРАЇНІ

Поет не боїться від ворога смерти,
Бо вільна пісня не може умерти.

Лесья Українка

Дорогі Подруги і Друзі!

Розмова про мову виникла останньо також і в класі при нагоді вивчення творчості Шестидесятників. Я була дуже щаслива, бачучи, що Богдан, Андрій, Мирося попрочитували цікаві матеріали на тему мови. Аналізуючи зміст і мову сучасної поезії в Україні, я згадала, що багато авторів виявляють глибоку любов до мови і турбуються за її існування і розвиток. Роман відразу зареагував:

— Так, поети й інші патріоти там справді борються за мову. У статті В. І. Кумпаненка (це його лист до провідів: партії, уряду та Академії Наук УРСР, дивись "Український Вісник — захальний журнал з України, випуск III) є такі його інформації: на 375 книг, що їх запланувала видати АНУ в 1969 р., українською мовою мало вийти тільки 163 книги, російською 212. У АНУ є 9 відділів, 6 з них взагалі не видають своїх творів українською мовою. Навіть такі інституції, що їх очолюють українці (інститути кібернетики й електрозварки) жодного твору не видають мовою своєї держави.

— Що ж це за держава, в якій 46 мільйонів населення, і якої уряд не дбає про те, щоб державна мова була в усіх ділянках життя? — обурився Андрій.

— Стаття Кумпаненка подає — продовжував Роман, що наукові твори з математики, фізики і хімії в Україні у 85-92% виходять російською мовою, а з сільсько-господарської ділянки всього 28% книжок друкуються по-українському. Наже Кумпаненко, що так виглядає воно немов би українські науковці нічого не знають про відвічну боротьбу українського народу за уведення мови у суспільне життя. Можна думати, що своєї мови українці не люблять, що молодь у школах не хоче навчатися своєю мовою, а викладачі більше люблять чути російську мову.

— Чому ж таке діється? — озвалося аж кілька учнів нараз: — Чому там нічого не роблять? — вибухнули обуренням інші.

— Чому не роблять? Не говоріть такого! — сердито зареагувала Мирося. — Багато що

роблять, протестують статтями, виступами, (але такі статті не друкуються?), порушують проблему в літературних і наукових творах. Ось письменник Борис Антоненко-Давидович у статті "Літера, за якою тужать", переконував, що треба повернути в українську азбуку літеру "Г", яку викинули, щоб уподібнювати нашу мову до російської. — Але протестують тільки окремі люди — українські патріоти. Їх за це переслідують — арештують, називають шовіністами. Нічого не роблять ті, що при владі. Журналісти бояться писати у пресі, науковці не реагують на щораз більше російщення нашої мови, а "політики" ніби не бачать загрози для культури свого народу.

— Оповідала моя тітка, що в Києві в Державному Академічному театрі ім. Лесі Українки, більшість працівників у якому — українці, вистави відбуваються по-російському. Але в Москві для одного мільйона українців, які там живуть, нема ніякого театру українською мовою. Чому таке діється? — питаю вас! — гнівно звернувся до класу Андрій.

Ціла класа була об'єднана почуттям соромності до росіян.

А тоді озвалась і я:

— Ми, дівчата й хлопці, вважаємо, що "там" мають дбати про мову. А що робимо ми тут? Теоретична оборона мови тут і там навіть найвизначнішим науковими авторитетами, найлютіша ненависть українців до ворогів за зневаження мови не допоможуть їй увійти у щоденне життя. Треба, щоб мова була нам потрібною, щоб ми користувалися нею у кожній ділянці — в науці, в мистецтві, в театрі, в домашньому й публічному житті. У згаданій статті Кумпаненко дає приклад ставлення до української мови двох академіків — росіянина В. Плотнікова, який у 54 році життя вивчив українську мову, щоб нею викладати в Києві 1927 року по-українському, і сучасного академіка Ю. Митропольського — уродженця України, який не видав з галузей знань, що ними займаються підлеглі йому 6 інститутів, ні одного твору українською мовою. Приклади щось говорять... Подумайте, що саме!

Скоб! Подруга Гребля

ЩО ТАКЕ УКРАЇНЬСЬКА ГРУПА СПРИЯННЯ ВИКОНАННЮ ГЕЛЬСІНСЬКИХ УГОД

Коли в серпні 1975 року найсильніші держави світу, а особливо серед них СРСР і США підписали в Гельсінках, столиці Фінляндії, останній акт конференції на тему безпеки, миру та співпраці держав, а саме декларацію прав людини і гуманності, це порушило не лише західні народи. Для громадян Советського Союзу, зокрема для українців, підписання такого акту представниками советського режиму було яким запереченням всього того, що діється сьогодні та діється від років у СРСР.

Тому відважна група українських письменників, інтелектуалів, науковців створила на терені України Українську Громадську Групу Сприяння Виконанню Гельсінських Угод і проголосила її створення 9 листопада 1976 р. Ця група виголовила декларацію, в якій вияснила причину свого постановня, усі основники її підписали, і ця декларація дісталася на захід і була проголошена та перекладена на англійську та інші мови. Українська група, покликуючись на права людини, поставила собі за завдання познайомити інші країни, що були учасниками конференції в Гельсінках, як теж цілий світ про порушення

на території України загальної декларації прав людини та гуманітарних статей, прийнятих у Гельсінках. Група виразно підкреслила, що не рується лише гуманітарно-правими мотивами і буде доводити фактами, як уряд Советського Союзу грубо переступає підписану умову. І справді, група почала на письмі вичисляти всі кривди, які советський уряд робить українським громадянам, доводити русифікацію України, винищення голодом, безправні арешти та заслання у концентраційні табори. Появилася частинна листа політичних в'язнів, людей запроторених до "психушок" (приміщень для психічно хворих), друковано звернення в'язнів чи їх родин до уряду СРСР з доказами безправного засудження тощо.

Праця відважної групи сприяння швидко набрала широкого розголосу у вільному світі. Однак одночасно з тим почалися в Україні переслідування тих членів, що підписали декларацію, і вже в лютому 1977 року арештовано керівника групи Миколу Руденку, відомого письменника і Олексія Тихого, педагога. У червні цього року відбувся над ними суд, і Руденка засуджено на сім років ув'язнення і п'ять заслання, а Тихого на десять років ув'язнення і п'ять заслання. Обидвох засуджено за "антисовєтську" пропаганду і агітацію.

Крім них, арештовано вже досі сімох інших членів Групи Сприяння Виконанню Гельсінських Угод.

Справа цієї групи та переслідування її загально відома на заході, а передусім у Північній Америці завдяки праці і пропаганді української громади. Особливо спричинилася до цього акція створеної у Вашингтоні Української Групи сприяння Гельсінським Угодам в Україні під проводом д-ра А. Зваруна.

Пластун є ошадний...
(4-та точка пластового Закону)
 ... добре також коли щадить в українській установі
 нагоду до того дає: **Кредитівка "Самопоміч"**
558 Summit Ave., Jersey City, N. J. 07303

**Чи Ви вже вирівняли
передплату на 1977 рік?
Зробіть це якнайшвидше!**

**Якщо бажаєте допомогти
"ЮНАКОВІ",
складіть свій даток
НА ПРЕСФОНД "ЮНАКА"!**

УКРАЇНСЬКІ КОЗАКИ ОБОРОНЯЮТЬ ВІДЕНЬ

У липні 1683 року почало облогу Відня турецьке військо в числі 200,000 вояків, яких очолював великий везір Кара Мустафа. Ситуація для міста і його 60,000 мешканців ставала з дня на день загрозливішою. Граф фон Штаремберг, захисник Відня, і посадник Андреас Лібенберг мали до розпорядження лише 12,000 жовнірів та населення Відня. Міжтим християнські держави Європи організували військо для визволення Відня під проводом польського короля Яна Собеського. 65,000 вояків різної національності прибуло до столичного міста Австрії: литовці, німецькі наємники, поляки і передусім козакі, головню тому, що вони мали надзвичайний досвід у війні з турками і татарами.

Грав'юра з Праги, яка зображає козана, що брав участь у битві під Віднем (початок 18 ст.) (Із збірки д-ра А. Жупанина у Відні).

Польський король Ян Собеський добре знав про відвагу козаків, тому дуже намагався приєднати їх до свого війська. Але вербування поступало дуже повільно, бо польські феодалні пани всякими способами нерешкоджали. Однак Собеський ніяк не хотів наступати на турків, не маючи у своїй армії добре вишколених козаків.

Французький дворянин Собеського Д'Алерак, наприклад, пише так: "...Я часто чув, як король хвалив ці козацькі загони, як він жалівся про повільність вербування, і добре пам'ятаю, як він суворо наказав королевій, поки вирушив до Відня, щоб вона вислала козацькі новобрані загони. Одним словом, можна думати, що рятунок Відня залежить виключно від козаків!"

Як дуже Собеський поважав козаків, свідчить і його лист до дружини, написаний 31 серпня 1683 р., де він між іншим пише: "...Який то лихий чоловік, цей Менжинський! Та ж він був у Львові й не пише ні словечка про козаків, ані про якісь успіхи на Україні. А я не журюся нічим, тільки козаками, за якими все більше й більше тужу. Бо так багато грошей для них видавати й не мати їх вчасно, коли мені їх конечно треба — чи це можна витримати? Отже, ще раз прошу, пішліть мені цих козаків, всі вози держіть наготові для них, бо без усіх інших можемо обійтися..."

Український купець Кульчицький, перебраний за турка. (Фото 2 і 3 з архіву міста Відня).

До військових завдань козаків, які нарешті прибули своєчасно під проводом гетьмана Апостола, належали передусім розвідки і стеження ворогів у лісах довкола Відня. Таким чином, переважно володіючи турецькою мовою, козакі могли дати штабові визвольного війська надзвичайно цінні послуги.

12 вересня 1683 р. був день вирішальної битви. Козацька кіннота і польські гусари відкрили битву наступом на турецьке укріплення на південнім заході Відня. Увечері того ж дня турки вже рятувалися втечею, і цим остаточно християнська Європа відкинула великий напад Ісламу. Козакі дуже заслужились у цій перемозі. До творення протитурецького союзу спричинилася передусім церковна держава, бо папа Інокентій XI, з роду Одескалькі, переслав великі гроші польському королеві для організування міцного визвольного війська. Розуміється, що частину тих грошей приділено вербуванню ко-

Гора св. Леопольда і Каленберг з Дунаєм у Відні, околиця, через яку український купець Кульчицький приніс єстину до християнського війська.

заків. У старій листівці з року 1685 року під наголовком: "Риме — не жалуй твоїх грошей!" довідуємося про старання турків перетягнути бо-дай частину козаків на свій бік. Турецький султан написав гострий лист до козаків: "Ми вам наказуємо піддатися з цілим складом моєї команди, виступити проти наших ворогів і більше не бути слухняними польському королеві. У противному разі закуємо вас із вашими жінками і дітьми у кайдани, виб'ємо вас разом з королем, і ваша країна буде приєднана до нашої держави".

Але козаків зовсім не перелякалися цих погроз, а навпаки, вони ще й пробилися на турецьку територію.

Велику заслугу у визволенні Відня мав ще один українець, а саме купець Кульчицький, що походив із Самбора, з Галичини. Коли 14 липня 1683 р. почалася облога Відня і всі дороги до Відня були забльокзовані, тоді запросив граф Штаремберг Кульчицького до себе і поредавав йому листа, щоб доставив його до цісарської армії, далеко поза містом, перебившись через турецькі табори. Кульчицький, володіючи добре турецькою мовою, вибрався із своїм слугою на небезпечну дорогу. Переночувавши під вільним небом, побачив уранці немало турецьких шатер. Довго роздумував, яку дорогу вибрати через ворожий табір. Хитрістю вдалося йому нарешті пройти табір: перебрався за турка і, співаючи турецькі пісні, перейшов ворожу лінію. Якийсь турецький начальник запросив його навіть до свого шатра і погостив щедро. З такою хитрістю дістався Кульчицький до християнських загонів, де передав важливі писемні інформації. Здоровий вернувся Кульчицький з відповіддю до Відня. Хоробро виконавши доручення, український купець Кульчицький дуже причинився до визволення Відня. Зі здобутої від турків кави він вікрив першу наварню у Відні.

Молоде перо

У таборі етнічних скавтів

Побачимось знову!..

Till we meet again... Iki pasimatimo... Uz redzesamos... Nagemist... Do widzenia! Zobaczysz sie znnowu.

Де таке можна почути? Ну, певно, що лише при кінці міжнародного скавтського табору. Якраз такими словами прощалися учасники табору, який відбувся від другого до десятого липня цього літа.

Перший раз у Канаді поляки, литовці, лотиші, канадці, естонці та українці зібралися в естонській оселі "Котнеярве" біля Гантсвіл в Онтаріо. Табір називався "Гармонія".

Початок табору був на зборах "Канадської Етнічної Ради Герл Гайдс" та на "Канадській Етнічній Раді Скавтів" минулої зими, організації, до яких належить і Пласт. На цих сходинах схвалено продовжувати діяльність у формі табору. Шість національностей сказали, що прийдуть. Кожна національна група складається з одного гуртка дівчат і одного гуртка хлопців.

Перший день ще не говорили "побачимось знову", а казали "дивіться, хлопці мають трьох виховників для п'яťох хлопців, мусять бути лотишами", або: "дивіться, як шатро похилене; мусить бути поставлене по-польському", а може "г-м-м... канадські дівчата не злі". Так було першого дня. Це ніяк не підходило до таборової назви "Гармонія". Проте, цей день швидко перейшов, шатра поставили, табір відкрито, відбулася святочна ватра.

На другий день у неділю відбулася Служба Божа, яку відслужив молодий польський священик-скавт. Мене це богослуження зворушило. Серед лісу крізь листя сонце кидало проміння,

тихо шуміло листя, стояв березовий хрест... Все це створювало спокійну, приязну атмосферу.

Юнацтво почало цікавитися іншими національностями. Вже почали осягати мету табору: бачимо скавтів інших національностей, пізнаємо їх, обмінюємося досвідом, навчаємося співжиття з іншими. По полудні відбувся перший з шістьох "етнічних днів". Першим був естонський день. На свій день кожна національність мала приготувати програму, в якій-небудь формі, для цілого табору. З цього таборовики мали щось навчитися про історію, географію, культуру та скавтів даної національності. На закінчення дня була вечеря з національними стравами. Від естонців ми навчилися кілька слів, пісень, прислів'я ("голий, як морква!"), кілька ігор та дещо про їх страви. Не зле! Лотиші показали нам цікаві ручні роботи, цікаві танці (але було загаряче танцювати), музичний інструмент "нокле" та, щоб не забути, горох на вечерю, якого ми ще не бачили. З литовцями ми мали дуже цікаву дискусію про їхню культуру, історію, географію та літературу. Ніхто не міг багато більше робити, бо були змучені по дводенній прогулянці. Польська програма почалася дуже раненько богослуженням для тих, які хотіли прийти. Всі таборовики мали змогу спробувати свої акторські вмінності, коли грали ролі героїв з польських легенд.

У п'ятницю був український день. Перша приємність — сонце засіяло. Останніх кілька днів було хмарно. Ми розповідали про Пласт, українців, культуру. Полякам розповідали нашу версію української історії (словами, не патиками й каменями) та демонстрували українські танці. При кінці дня тільки половина таборовиків могла стояти: вони могли бути або змученими козаками, або втомленими каліками.

Для спортсменів завжди були цікаві заняття: відбивання, плавання, канойкарство (кому з дівчат чи хлопців було цікаво — залежить!).

Цього всього не було досить. Була лводенна прогулянка в густих лісах та горах "Масковки". У вівторок зранку групи таборовиків почали виходити щоп'ятнадцять хвилин. П'ять, шість годин ходили через багна, ріки, по тамах, крізь кущі, правильною стежкою, неправильною, і нарешті прийшли на місце, крім однієї групи. Якимраз мали початися розшуки її, коли серед вечері ми почули крик з другого берега озера. Як вони там опинилися, ми ніколи не довідалися. Того вечора кожна група дістала великий шматок плястики, треба було збудувати з нього до вечора шаласи. "Але пощо? Вечір був теплий, хмар не було, нам шаласу не треба" — казали. "О-кей", і ми, виховники й мудріші, пішли спати всередині "катедр".

Другого дня вранці, приблизно о п'ятій годині, раптом хтось стукає до дверей. Ми дивимося, а там дівчина, змочена від голови до ніг, стоїть, трясеться, а надворі дощ, найбільший дощ цього літа... А далі?... Багато розповідати!

Українці ще організували теренову гру, яка всім дуже подобалася.

Остання ватра була й найвеселіша, і найсумніша. Найвеселіша — бо всі забавлялися й жартували, а сумна, бо вже був час прощання. Нагороди були роздані, подяки подані, прощання заспівані, а очі заплакані...

Dowidzenia — zobaczmy sie znowu!

Nagemist!

Uz redzesanos!

Iki pasimatimo!

Till we meet again!

Побачимось знову!..

Ст. пл. Олесь Соханівський, Торонто

ВІДБУВСЯ ТАБІР ЕТНІЧНИХ СКАВТІВ У КАНАДІ

Цього літа я з групою пластунів з Торонта відбув табір на естонській оселі у центральному Онтаріо. В таборі брали участь ще інші групи етнічних скавтів, а саме: литовці, лотиші, поляки і естонці, які були знамениті господарі. Канадський скавтинг репрезентувала мала група "гирл гайдс".

Роздача нагород

Таборове життя було справді цікаве, а програма була добре організована, подібно до пластового табору. Околиця табору чудова! Гористий терен і кілька малих озер. Ми спали під шатрами, їли в дуже гарній естонській їдальні й виконували програму на свіжому повітрі. Щовечора була ватра, і тут мої друзі й подруги з Пласту мали нагоду побачити, як інші скавти переводять ватри: які у них скечі, пісні й традиції; і ми могли показати їм наші точки й пісні з ватер.

Посередині тижня була дводенна прогулянка. Хоч ми далеко не йшли, але мали багато приємних пригод. На прогулянці всі мали дуже добру нагоду пізнати, як інші скавти витримували мандрівку, бачили їхній спосіб "пластування".

У таборі кожна національність мала свій день, щоб познайомити решту учасників з рідною історією, мовою, географією і рідним містечком. Під час українського дня, мені виглядало, що всім дуже подобалася точка мистецтва — вони були захоплені нашими національними танцями, а найбільше арканом.

Атмосфера табору була дуже товариська, а програма не надто формальна. На мою думку, наша українська група юнаків і юначок мала великий вплив на інших скавтів своїм гумором і працею. Я заохочую всіх, які матимуть нагоду поїхати в інтернаціональний табір скавтів, щоб скористали з цієї нагоди й поїхали на цей цікавий табір.

Пл. розв. Андрій Головатий, Торонто

ТАБОРОВИЙ РЕПОРТАЖ

Я, ст. пл. Р. Безіменний, вирішив провести інтерв'ю з учасниками та булавою табору "Громозвід". Коли я прибув на оселю, мене привітали... мухи. Страшна, влізлива мушва. Вони (мухи) кусали, жалили та лізли поза одягу. Несамовите! Я вже налякався, що попав на "Бобрівку".

На обрії я завважив **бронзову** хмарку. Вона швидко рухалася сюди і туди, збільшувалася і зменшувалася, і з неї доходив несамовитий крик. Я вирішив розвідати справу. Виявилось, що це "Золота дев'ятка" вправляла впоряд під проводом бунчужного і збивала бронзовий порох своїми ногами.

У таборі привітав мене комендант, а бунчужний зустрів мене грізним поглядом. (Я завважив, що члени проводу табору не дуже люблять репортерів — цікаво чому?).

Мені пощастило провести інтерв'ю з булавим ст. пл. Ю. Взірцевим та з учасником пл. уч. В. Пересічним.

Друга Взірцевого я застав у його шатрі, саме тоді, як він пробуджувався з глибокого сну. Інтерв'ю звучало приблизно так:

— Друже Взірцевий, Ви як кваліфікований пластовий виховник напевно зможете мені розповісти про цей табір.

— Очевидно. Я дуже високо кваліфікований виховник. На жаль, ще ніхто не визнає моєї повної вартості. Мене звичайно заставляють вчити дижурних, як чистити лятрини.

— Так, друже Взірцевий, ми знаємо, що Ви високо кваліфікований. Але розкажіть нам дещо про табір!

— Табір? Ну, табір є такий, як кожний інший табір. Булава добра, але всі юнаки є ліньухи і "файталапи". Булава мусить все за них робити, і вони ще хочуть, щоб булава їх обслуговувала. Але ми тримаємося і не даємося!

— Правильно, друже Взірцевий... Я бачив, як Ви відпочивали, певно по вчорашнім труді.

— Так, ми цілу ніч не спали.

— Певно обговорювали плян праці?

— Ні, говорили про дівчат...

Тут нам бунчужний перервав розмову, бо скликав збірку.

Розмова з другом Пересічним:

— Друже, скільки Ти маєш років?

— Га? О, 15!

— Чи тобі подобався табір?

— О, со-со. Булава хоче, щоб ми цілий день працювали. Просто не дають нам спокою. Маємо тільки шість годин купання.

— Під час цілого табору? Це страшно!

— Ні, 6 годин денно. Але булава є справді страшна! Хочуть, щоб ми самі мили менажки. Я раз спитав про "дішвошер", а бунчужний заставив мене чистити цілу кухню.

Тут бунчужний перервав знову інтерв'ю, бо скликав збірку на купання.

Інтерв'ю провів **ст. пл. Р. Безіменний**
Із газетки табору УПЮ ів "Громозвід",
Вовча Тропа 1977 р.

ДВОТИЖНЕВИЙ СОН

Гора... Безконечна стежна... Дощ... Тяжка праця...

Це були мої перші враження із "Школи Булавних". Ми йшли далі й далі під гору, і я вже була втомлена. Аж вкінці з'явився табір. Табір? Та це поляна серед лісу. Єдина річ — це брама, що стояла ще з попереднього року. Стіл у їдальні упав, зігнувся...

Де нам починати? Чи ми зможемо працювати добре з людьми, яких ми не знаємо? З людьми, з якими ми ніколи не працювали?

Але якось удалося — перший день пройшов.

Табір був малий. Всі себе взаємно пізнали. Якось ми створили одну родину. Кожний прийняв іншого. Кожний навчився значення слова "співпраця", слова "самозарадність" та навіть слова "думай"!

Ми вчилися на малих помилках. Ми працювали, сміялися, співали. Одну річ я знаю — хоч які ми були втомлені, усміхи завжди грали на всіх обличчях.

А все ж одне мене в цьому таборі страшенно турбує і я про це навіть не хочу думати. А саме: як я потраплю залишити цей табір, коли він закінчиться?

пл. вірл. Оксана Нуровицька
Із газетки "Школи Булавних" 1977 р.

У МАНДРИ, У МАНДРИ...

Гарячі дні серпня... Так хочеться мандрувати. Манять таємничі ліси, зимні потоки, розкішні озера. Ми покидаємо душне місто, вдягаємо наплечник і мандруємо. Напевно кожний з нас мандруватиме "сильно, красно, бистро". Та чи кожний з нас зверне увагу на букву "О" в нашому пластовому гаслі? Чи будемо пам'ятати, що пластун завжди мандрує "обережно"?

Обережним треба бути завжди — щохвилини. До небезпек по містах ми звикли, з ними боремось щодня. Зате влітку, коли виїжджаємо в природу, у таборі нас чекають нові небезпек, до яких ми не звикли, яких ми не знаємо. І тому обережність нашу треба подвоїти.

Ваканції — це час, коли вам має бути приємно. Нещасливі випадки легко минути, треба лише думати.

Це не значить, що треба всього боятися. Ні! Умерти можна й у ліжку. Але завжди треба пам'ятати, що відвага й глупота — це дві різні речі. Зате обережність і відвага — це два боки тієї самої монети.

Подруга Мар'янка Похмурська

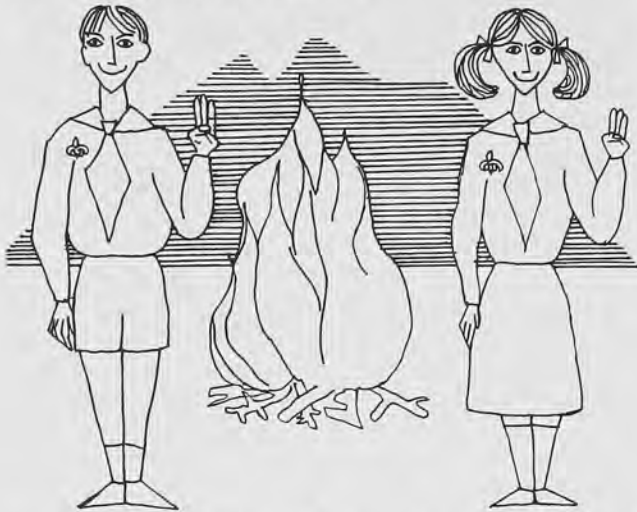
Передрук з одноднівки табору "Пізнай свій край",
1977. XVI Куреня ім. Цюпи Паліїв у Торонті.

ВЕЛИКИЙ ВЕЧІР

Прийшов останній день табору в Валії. Цілий день повторюю присягу на вечір. Ватра почалася, та я була дуже поденерована. Чи добре запам'ятаю присягу до першої проби, чи може забуду?

Ватру підпалили; спочатку тільки диміла, а цілий табір почав кашляти.

Нас дванадцятєро викликали, шість юнаків та шість юначок. Всі кляли ліву руку на прапор та почали присягати. Добре знали обіт.

Я була дуже щаслива, коли Подруга Парашан причепила лілейку на мою блязку. Подумала собі: "Я склала першу пробу, ніхто не сміє назвати мене прихильницею. Я є пластуна-учасниця!"

Тим часом, коли пластуни виступили до другої проби, ми з-заду такий галас підняли! Всюди було чути: "Гратулюю, гратулюю тобі, дякую, гратулюю тобі також!"

Всі сиділи горді аж до кінця ватри.

Цього великого вечора ніколи не забуду!

Світляна Глунно, Великобританія

Спадає листя листопадом
золотиться бажаннями
у славі бронзовіє
з зервою калиною
сплітається в вінок.

Від цього дні осінньої негоди
стають ясні
як сонце променисте
в блакитних небесах.

*Листопадове листя
шумить таємною легендою
окрилене піснями
сповите багрянцем історії.*

M. G.

ПЛАСТ
Організація Української Молоді

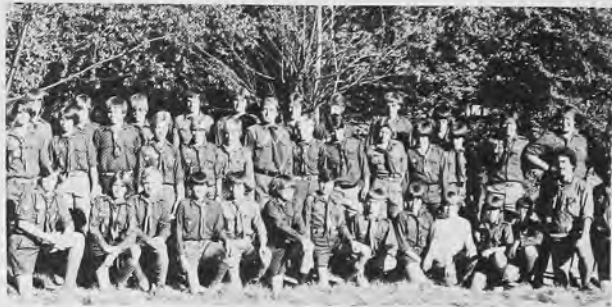
„НОВИЙ СОКІЛ”

"ОФЕРЖИМІ" - Табір УПТЮ-ів, 9-30 липня 1977

"НАРОД МІЙ Є НАРОД МІЙ ЗАКРЕДИ БУДЕ!
НІХТО НЕ ПЕРЕКРЕДИТЬ МІЙ НАРОД!"
В.Симоненко

"ВІД ПРАВДИ НЕ ВМИРАЮТЬ."
-В.Мороз

Таборами в духовому за'явку в Одержимих в Україні, команда, булава в учасни-
ки табору "ОДЕРЖИМІ" засадити палкий привіт Редакції і Читачем "ЖНАКА" -
журналу пластового юнацтва. СИЛЬНО! КРАСНО! ОБЕРЕЖНО! БИСТРО!

[illegible]

ВЕСЕЛИЙ КУТОК

— Ти вже не ходиш зі Славною?
— Ні, я не міг стерпіти її сміху.
— Я не завважив, щоб вона так погано смі-
ялася.
— Певно що ні, бо ти не був зі мною, коли
я їй освідчився.

ОЛЯГА

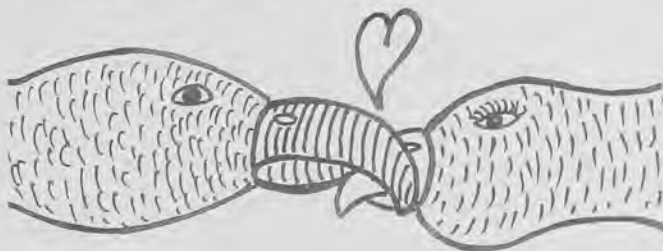
У величезному густому лісі, в середині по-рожнього дуба, у гнізді з патиків і листків жи-ла велика-велика папуга. Коли сідала на дубі, він перехилявся від її ваги. Ця папуга була най-більшою у цілому світі. Вона називалася Оля-га. Своє ім'я папуга вміла сказати, і щодня, ко-ли прокидалася зі сну або лягала спати, співа-ла: "Оляга, Оляга!" Співала так голосно, що цілий ліс навколо, яких сто квадратних кіло-метрів, міг почути її і затремтіти.

Звірята, які жили в лісі, ніколи не пробу-вали битися з Олягою, бо всі вони, крім слона, були менші від неї.

Оляга більшість свого життя була спокій-ною і гордою. Але одного ранку ще перед схо-дом сонця, збудившись, Оляга майже вискочи-ла вгору. Що сталося? Хоч птаха була величезна і мудра, але ще дуже молода. Це була перша її весна, так як у більшості тварин. Оляга дуже хотіла, мусіла мати чоловіка, щоб із ним жити решту життя. Біля рівника (де жила Оляга) бу-ло тисячі папуг, але ніяка не була така велика, як Оляга.

Була для всіх несподіванка, коли одного дня, коли ще було темно, збудилася Оляга ра-зом з усіма тваринами від дуже голосного зву-ку. Здивована Оляга подивилася крізь двері, і її великі очі побачили... що? У дверях сиділа така ж велика папуга, жваво махаючи крила-ми. Докладніше кажучи, це була папуга чоло-вічого роду.

Своєю мовою Оляга запросила його до сво-єї хати. Вони відразу полюбилися. Коли сходи-ло сонце, то Оляга виходила з хатки співати, а на її велике здивування її друг також співав своє ім'я. Того дня ліс збудився до пісні: Оляга! Оляг! Оляга! Оле-ляг!

Коли всі звірята лісу прибули до дуба, вони побачили Олягу та Оляга, що стояли на дубі, який так похилився від їхньої ваги, що майже доторнав землі. Там тоді відбулося весілля. Со-ва, яка швидко збудилася, була за священника, білка-самець, який жив на дереві близько Оля-ги, був дружною, його жінка була дружною, а решта тварин та пташок лісу були весільні гості.

Кожного ранку та кожної ночі можна було чути спів цих двох щасливих пташок, але решту дня вони тяжко працювали, щоб будувати гніз-до для яєць. За два тижні гніздо було готове, і в нім лежало п'ять яєць таких завеликих, як футбол.

З яєць вилізло п'ять пташенят, кожне ве-личиною дорослого голуба. А як їм було п'ять місяців, вони були вже високі на один метр (пів височини батьків), важили сто п'ятдесят кі-лограмів (пів ваги батьків) та могли летіти сво-їми двометровими крилами, вміли співати своє ім'я і "Гей там на горі". Їх імена: Велетень, Кра-са (дівчина), Кохання (дівчина), Кит (любить ду-же воду) і Карлик.

Ціла родина мала прекрасне пір'я і дуже сильні дзьоби. Як родина летіла разом, вона виглядала, як бригада помальованих літаків.

Ці папуги дуже спокійні й миролюбні, ні-кого не атакують. Якщо хтось з вас полетить до ріки "Амазон" і побачить сім (а може, вже досі їх більше) помальованих літаків, покличе "Оляга, Оляг, Велетень, Краса, Кохання, Кит і Карлик", то, може, вони прилетять до когось.

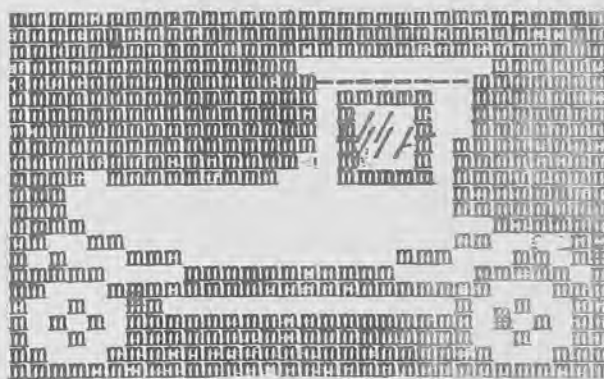
Юнан Петрин Вандергайден (12 років),
Торонто

СПРОБУЙТЕ ВИДРУКУВАТИ ЦЕ АВТО

Часом, при всіх зайняттях і науці, береться така нудьга, що не знати, чого чепитись та що робити. Зокрема восени, коли безнадійно падає дощ і після соняшних місяців літа так тяжко сидіти дома. Ось у такий дощовий день спро-буйте на машинці до писання видруквати таке авто, як на цьому малюнку. Можете вжити до цього українську або неукраїнську машинку — добираючи літеру, яка Вам найкраще підходить до цього. Це може бути "м", "ш", "т" або інша. Важливе не літера, а її пропущене місце, яке творить кариси авто.

Ану спробуйте!

ВЧИМОСЯ КОЛЯДУВАТИ

Місяць листопад — це час, щоб думати про колядування, передусім це найкращий час вивчити коляди і співати в гуртку чи курені.

Напевно багато з наших читачів прийме це з застереженням, — але сміємо з досвіду навіть останнього року твердити, що наше юнацтво щораз гірше співає колядки — не вміє ні слів, ні мелодії до навіть найпопулярніших та широко знаних колядок. Розуміється, не кожний хоче до того признатися, але на сторінки

НЕБО І ЗЕМЛЯ

Помірено

Музична партитура для голосу та фортепіано. Текст пісні: Не-бо і земля, небо і земля ни-ні торже- Ан-гели й люди, ангели й люди весе- ло праз- ству-ють, ну-ють. Христос родився, Бог во-пло-тив-ся, ан-гели спі-ва-ють, ца-рі-с ві-та-ють, поклін відда-ють, па-стя-рі-с гра-ють, "чу-до, чу-до!" по-ві-да-ють.

Небо і земля,
Небо і земля нині торжествують.
Ангели й люди,
Ангели і люди весело празнують.

Приспів:

Христос родився, Бог воплотився,
Ангели співають, царі вітають,
Поклін віддають, а пастирі грають,
Чудо, чудо повідають.

У Вифлеємі,
У Вифлеємі весела новина:
Пречиста Діва,
Пречиста Діва породила сина.

Приспів

Божеє Слово,
Божеє Слово днес прийняло тіло.
В темряві земній,
В темряві земній сонце засвітило.

Приспів

"Юнака" можна таки нишком навіть подивитися і "пригадати" собі відому колядку.

Тому подаємо ноти та слова до двох дуже відомих та співаних колядок, а це "Небо і земля" та "Во Вифлеємі", надіючись, що це стане в пригоді неодному юнакові чи юначці.

Три славні царі,
Три славні царі свій прихід голосять.
Ладан і миро,
Ладан і миро, золото приносять.

Приспів

І ми смиренно,
І ми смиренно Богу поклін даймо,
"Слава во вишніх,"
"Слава во вишніх" Йому заспіваймо!

Приспів

ВО ВИФЛЕЄМІ

Повільно

Музична партитура для голосу та фортепіано. Текст пісні: Во Вифле-є-мі ни-ні но-ви-на. Пречиста Ді-ва зро-ди-ла Си-на. В яслах спо-ви-тий поміж бід-ля-ти, спо-чив на сі-ні Бог не об-ня-тий.

У Вифлеємі нині новина:
Пречиста Діва породила сина.
В убогій стайні, в виді дитяти }
Спочив на сіні Бог необнятий. } 2

Вже Херувими славу співають.
Ангельські хори Спасу вітають.
Пастир убогий несе, що може, }
Щоб обдарити Дитятко Боже. } 2

А ясна зоря світу голосить:
"Месія радість, щастя приносить!
До Вифлеєму спішіть всі нині, }
Бога вітайте в бідній дитині." } 2

Ісусе милий, ми не багаті;
Золота дарів ми не можемо дати,
Та дар цінніший несе від мира, — }
Це віра серця і любов щира. } 2

Глянь добрим оком, о Божий Сину,
На нашу землю, на Україну!
Зійшли їй з неба дар превеликий, }
Щоб Тя славилася по вічні віки. } 2

ЩО ЧИТАТИ?

РІК 2245

Рік 2245 — це футуристичний роман Людмили Коваленко.

У тому романі четверо советських летунів летять у місії кинути атомову бомбу на Америку. Є аварія, і щоб врятуватися, екіпаж мусить вискочити з парашутами. Вони падають біля північного полюса і пробують вибратися зі снігової пустелі, але не можуть і замерзають у снігу. Триста років пізніше воскресає чоловік з футуристичного світу і їх запрошує жити у світі, де існує надзвичайно розвинена техніка та інший лад.

Авторка спершу про всіх говорить однаково, але внаслідок виявляється, що дві головні постаті — це москаль Іван Ранцев, який у всіх викликає злість, та українець Юрко, який у всіх викликає симпатію.

Роман кінчається неминучою сутичкою між добром (Юрко) і злом (Ранцев).

Авторка в романі не описує людей у тім майбутнім світі, і часом здається, що дія відбувається не на землі, але на якійсь іншій планеті.

Цілий світ розділений на департаменти життя: є країна спорту і науки, де виховують дітей, є країна індустрії, де працюють, і т.д. Навіть є країна, де люди залюблюються — Україна. Україна та Індія — це дві країни, де люди живуть постарому (так, як у дев'ятнадцятому столітті).

Також є проблема з пізнанням персонажів. Юрко, головний герой роману, до кінця книжки читачам не зовсім знайомий, бо ми навіть не знаємо його прізвища!

Системи життя також неясні. Авторка каже, що більшість людей працюють, а решта йде на ледарів. Вони не мають хат, але їх життя упрямують квітами при дорозі, їжею і тим подібним. Видно, що бути ледарем у тому світі — це професія!

Виявляється, що люди зовсім сконструювали клімат, бо в Алясці тепло, дощ не падає (але як там ростуть дерева авторка не пояснює),

ніде не зимно, отже ледарам жити без хат незле. Авторка не згадує про комах, комарів і мух, але є птахи, навіть соловейки.

Авторка, видно, хоче тільки зосередитися на діях Юрка і Ранцева. Юрко хоче пізнати спосіб життя того технічного світу і вернутися на Україну, а Ранцев хоче захопити владу світу при допомозі атомової бомби.

Головний скелет дій роману досить цікавий, але авторка аж так добре його не заповнює життєвими описами, яких так треба в успішному романі.

пл. уч. Андрій Винницький

батьки Ірини Василь і Анна Кузьмичі влаштували повесільну гостину в домі в СУМ-у в Судбурах. В часі гостини гості склали \$104.50 на пресовий фонд "Юнана".

Складаємо усім жертводавцям щире подяку, а молодій парі ЮРКОВІ і ІРИНІ бажаємо щастя у їх спільному житті.

Реданція і Адміністрація "Юнана"

Ваші заощадження складайте, а позички на всякі потреби беріть у фінансовій установі, що їй на ім'я:

**УКРАЇНЬСЬКА ФЕДЕРАЛЬНА
КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА
"САМОПОМІЧ" У ДІТРОЙТІ**

ТРИ БЮРА ДЛЯ ВАШИХ ПОСЛУГ

**НА ЗАХОДІ МІСТА
7346 Michigan Avenue
At Tarnow**

**Detriot, Michigan 48210
Tel.: 841-2390**

**У ВОРРЕНІ
28792 Royan Road
Warren, Michigan 48092**

**In The King Plaza Just South of 12 Mile Rd.
Tel.: 573-7074**

**ГОЛОВНЕ БЮРО
11838 Jos. Campau Avenue
Hamtramck, Michigan 48212
Tel.: 891-4100**

Щадіть — Позичайте — Обезпечуйтесь.

ПРИЄМНО БУТИ УЧАСНИКОМ ПРОГУЛЯНКИ ЕТНІЧНОЇ ПРЕСИ В КАНАДІ

Цього року вже чотирнадцятий раз їздили представники етнічної преси по Онтеріо на свою улюблену прогулянку, яку організує для них Онтарійське міністерство промислу й туризму. Бути учасником її — це велика приємність: можна багато цікавого й цінного побачити, провести безтурботно кілька днів, відпочиваючи, любуючись красою міст і природи.

Цього року прогулянка була до: Оттави, Сміт Фоллс, Кінгстону, Беллвіллу й Галібуртону, всього пройшли автобусом близько півтори тисячі кілометрів. Учасників було 30 осіб, в тому 8 українців, а решта білоруси, естонці, литовці, латиші, мадяри, німці, поляки і словінці; був один кореанець.

Учасники прогулянки етнічної преси перед будинком Парляменту в Торонті

Промовляє міністер багатоньльтурности Ж. Гей

В Оттаві під час тура по місті оглянули його дільниці, розкинені поміж парками, річками, озерами, по обох боках каналу Рідо, численні амбасади різних країн світу, об'єкти: — школу Королівської Кінної Поліції, найстаршу церкву, квітковий базар, Парлямент і будинок Федерального Архіву. Імпозантно виблискує силуетка Парляменту у плесі річки Оттава, на березі якої він побудований. Стиль будинку —

чиста ґотика з чудовими різьбами, розкішними вітражами, з мозаїками на долівці. Велике враження зробило оглядання галерії портретів англійських монархів прем'єрів-міністрів Канади та видатних державних мужів, книги в золотій оправі з прізвищами вояків, які віддали життя за Канаду, бібліотеки Парляменту, яка начислює 40 тисяч томів рідкісних видань (є між ними видання з 1764 року!)

Були учасники свіднами також і славної церемонії зміни варті біля Парляменту, оглядали залі сенату й палати громад, були присутніми на частині дебатів у Парляменті, довідались про символіку й історію булави, яку вживають при відкритті нарад Парляменту.

Зміна варті перед Парляментом в Оттаві

Булава символізує справедливість і непорушність засад, що зобов'язують членів Парляменту. Щодо історії булави, то вона впроваджена в церемонію 1792 році; у 1812 році попала була в американський полон і була в ньому 122 роки. Згодом уряд США її повернув. Тепер вона (звичайна дерев'яна різьблена куля!) зберігається в Онтарійському музеї в Торонті. Сучасна булава — срібна, важить 8 кілограмів, зображує королівську корону з хрестом на різьбленому державу.

По дорозі до Кінгстону туристи відвідали "литовський мистецький центр", тобто хату й

робітню литовського подружжя Атанаса і Анастазії Тамойшайтіс. Тут оглянули дуже оригінальні картини, різьби, килими, литовські народні одяги й тканини та багато іншого, що вдалося мистцям вивезти з Литви по другій світовій війні. Туристи подивлялися пошвату мистців, з якою вони зберігають і плеають мистецтво свого народу.

Письмениця Ольга Мак оглядає праці литовських мистців А. і А. Тамойшайтісів

Учасники входять до форту Генрі

Цап Дейвід поміж учасниками

Кінгстон відомий своїм "Старим фортом Генрі", якого збудували минулого сторіччя за

великі гроші. Форт є зразком фортифікаційного мистецтва. Фортеця славилася найкраще вишколеною артилерією, проте військо не скористало з фортеці ані разу в бою, бо заки форт скінчили будувати, воюючі держави — США і Канада — стали приятелями. Але у фортеці далі вишколюються вояки, стріляють з великою парадною гарматою з порожніми набоями, відбуваються традиційні паради. Залоза вояків точно придержується усіх давніх традицій. Членом залози є й цап Дейвід. Він дуже важлива "особа" при всіх парадах, має свій однострій, відзнаки, у параді йде на чолі залози.

Їдемо на Вовчий острів

У фабриці "Блю Ріббон"

З Кінгстону була прогулянка на Вовчий острів (один з тисячі островів), але проїхавши автобусом по острові ми не мали змоги побачити ні вовків, ні осель (тут живе 12 тисяч людей, частина їх займається ховом молочної худоби). На південному березі острова бачили державний будинок митниці.

Другого дня туристи проїхали вулицями міста Беллєвілл й попрямували до Галібуртону. По дорозі відвідали ще фабрику прянощів "Блю Ріббон". Фабрика виробляє близько сотки різних приправ до м'яса, консервів, порошків до печива, має свої відділи у цілому світі.

Приємно згадати, що фабрика обдарувала туристів торбинками з виробами "Блю Ріббон".

Останнє місце перебування туристів — це берег мальовничого озера Кашавігамог в околиці Галібуртону. Тут був справжній рай — чудова природа, вигідне приміщення, добрий харч і повне дозвілля. Кожний турист мав нагоду збагнути доцільність нашої прогулянки. Туристи зрозуміли чому в Канаді туризм і промисл об'єднані в одному міністерстві. І туризм і індустрія це важливі ділянки економіки. Вони дають великий прибуток державі. Не диво, що кожна держава дбає, щоб прибавити якнайбільше туристів до своєї країни. Дбає також і про те, щоб туристи добре згадували свої мандрівки.

Представник "Юнана" — пл. сен. І. В. Манастирський і представниця "Молодої України" — п. Гавриш

Представники етнічної преси мають ці найкращі враження не тільки з самого відвідування гарних місцевостей, зокрема столиці Канади, зі зустрічей з важливим і цікавими людьми, але зокрема зі зустрічі з міністром багатокультурності, який з'ясував політику мультикультуралізму уряду Канади. Промова міністра Жозефа Гея настільки цікава і важлива, що їй треба присвятити окремий допис. Справу багатокультурності уряд Канади уважає дуже важливою, бо присутнім на вечір в Оттаві, де промовляв міністер Ж. Гей, були ще й голова Канадської Ради багатокультурності Пітер Роза, кілька інших високих урядовців з Міністерства багатокультурності, інформативної Служби Департаменту Громадянства тощо. Були також і Алл Венн — директор Онтарійського Департаменту Індустрії і Туризму, і В. Мавко — президент етнічної преси та провідник прогулянки.

Треба бути вдячним онтарійському урядові, що уможливорює працівникам етнічної преси краще пізнати країну, зрозуміти проблеми життя Канади національним меншостям.

Учасник

КУТОК ФІЛАТЕЛІСТА

"НОВИНКА" З БРАЗИЛІЇ

Наш приятель з Бразилії Б. Білінський, який працює там у сквотському русі, дуже вважався поміщенням його привіту та знімок у "Юнаку" за червень-липень цього року і переслав нам до поміщення дві марки з оригінальною печаткою з приводу сквотського злету.

У днях 20 — 26 липня 1977 року відбулося в Ріо де Жанейро Третє Бразилійське Сквотське Ажурі (злет) з нагоди 70-річчя заснування сквотінгу і з цього приводу появилася оригінальна печатка, якою печатано в перший день марки. Ці перші випуски подаємо тут нашим філателістам, а нашому приятелю п. Білінському щиро дякуємо за пам'ять.

○ ○ ○ ○ ○ ○

ПЛАСТУНИ І ПЛАСТУНКИ!

Пропоную купити для своєї бібліотеки „Пласт на Лемківщині“ (стор. 45). Ціна \$1.00 з пересилкою. Адреса:

W. NEMYLIWSKYJ
170 SPADINA AVE
P.O. BOX 82
TORONTO, ONT.
CANADA. M5T 2C2

ПЛАСТУНКАМ НА ВУШКО

Знова треба підготовляти ярмарок...

Як стрілою йде час! Ще так недавно ми писали Вам, Дорогі Подруги, що підготовляти на різдвяний ярмарок, та піддавали нові ідеї, а тут уже знову він от-от за плечима. Місяць листопад найкращий для того, щоб спокійно та без недоспаних ночей приготувати принаймні частину речей на пластовий ярмарок (він уже став традицією у всіх пластунок) або таки і для своєї звичайно довгої листи різдвяних чи миколаївських подарунків, які хочемо мати для всіх близьких у родині чи й поза нею.

Отож подаємо Вам дещо для ідеї або для використання:

1. Ми певні, що більшість з Вас бачила або має збірку віршів та вишивок українських політичних в'язнів-жінок із СРСР. Книжка має назву "Нездоланий дух" і вийшла у Видавництві "Смолоскип" цього року. У ній знайдете поруч прегарних віршів також знімки вишивок, які наші політв'язні вишивають у тюрмах та на засланнях. Знімки такі виразні, що немає ніякого труду з них відшити узори. Чи не гарно було б відшити декілька закладок до книжок (а їх у книжці особливо багато), знаючи, де їх створено? Можете їх вишити для продажу на ярмарку або ще краще як подарунок із переписаним ручно до цього відповідним віршем із збірки.

2. Вишивана подушка — це також прегарний дарунок, але ледве чи Ви, молоді подруги, маєте терпеливість і час на такі речі. Це не мусить бути дрібна та мозольна вишивка — можна також використати не один з наших узорів, вишиваючи його волічкою на грубій канві, на якій праця йде дуже швидко.

Але якщо Ви хворієте на оригінальність, то ось Вам ідея на подушку до кімнати сестри, товаришки чи навіть близького серцю хлопця (якому хочете щось на Миколая подарувати). Купіть готову дешеву подушку, покриту гладким матеріалом одної барви (найкраще брунатної, чорної або вишневої). На одній половині подушки наліпьте густо різноманітні м'які відзнаки, знаки фірм із одягу або подібне. Все залежить від Вашої ідеї та почуття гумору. Подаємо приклад, як це може виглядати. (Дивись рис. ч. 1).

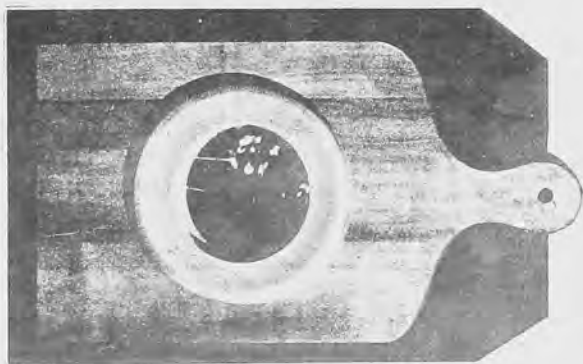
3. Коли Ви добре вмієте робити вузли, а особливо моряцький — тоді можна зі шнурів робити різні гарні речі. Ось Вам узір, як плести із шнура підставку під склянки і обручі на серветки. А шнурі тепер можна дістати дуже гарні тому, що всі плетуть із них способом "макрейм". (Див. рис. ч. 2).

4. Коли у Вас назбиралося багато решток із кольорових волічок, можна їх використати різними способами. Один з них — це дуже популярні волічкові "паячки" на прикрасу ялинки чи до завішення в авті або на полиці у Вашій кімнаті. Все ж, може, не всі Ви знаєте точно, як їх зробити — тому й це шепнемо Вам на вушко, щоб ніхто не чув. Витинаємо прямокутний картон такої величини, якої хочемо мати паячину, і навиваємо на нього густо волічку. Тоді кусником волічки зав'язуємо на одному кінці навинену волічку, а на другому протинаємо її ножичками. Тепер знову на горішньому кінці у висоті 1 інча або 2 сантиметрів зав'язуємо

тісно волічку так, щоб створилася форма голови. Звисаючу волічку ділимо на дві рівні частини. Окремо навиваємо іншу волічку на вузький картон, щоб створити рамена, і, зав'язавши тісно на обидвох кінцях, витягаємо картон, а рамена вкладаємо на відповідне місце. Ще раз зав'язуємо паяцка тісно на закінчення тулуба і на закінчення ніг. З іншого кольору волічки нашиваємо на личку очі, ніс та уста, і... паяцки готовий. Треба лише йому ще причепити на голові шнурочок, щоб можна добре повісити, де хочемо.

Якщо Ви не дуже зрозуміли наш опис, дивіться при цьому на нижче подані рисуночки (рисунок ч. 3).

5. Бракує Вам часом у кухні дзеркала чи хочете, щоб мама його мала? Ось як легко та оригінально його можна зробити. Купіть звичайну дерев'яну дощину, яку вживається до краєння городини чи м'яса, мале кругле дзеркало і дерев'яне колечко відповідної до дзеркала ве-

личини. Дзеркало наліпите добрим міцним клеєм на дощечку, а як висохне, тоді вдруге наліпите для прикраси дерев'яне колечко доверху дзеркала. Ось і готове. Не треба нічим малювати чи прикрашувати. (Див. рис. ч. 4).

Подруга Оля

РІЗНЕ ТА ЦІКАВЕ

НАЙМОЛОДШИЙ СТУДЕНТ У США

Вліті цього року на відомому університеті в Нью-Йорку, т. зв. "Сіті Юніверсіті", одержав ступінь наймолодший досі студент, що його випустив цей університет за 130 років існування.

Це — Ерік Яблов, який має 15 років і вже добув ступінь БС з найвищими оцінками в усіх дисциплінах.

Тепер Ерік уже на університеті в Принстоні, де від вересня працює над докторатом з математики.

Ерік має особливі здібності в математиці і вже від 11 року життя був учасником спеціальної програми навчання для непересічно здібних дітей. Його знання та розумовий розвиток були на такому рівні, що коли Ерік був у шостій класі прилюдної школи, психолог порадив батькам Еріка записати його до каледжу.

Батьки молодого математика кажуть, що вони ніколи не вимагали від свого сина чогось надзвичайного, але він сам виказав особливе зацікавлення до математики і добув нагороду та стипендію Академії Наук як один із найкращих 42 студентів математики у США. Крім цього, добув теж нагороду як найкращий математик у Нью-Йорку. Еріка прийняли до ряду університетів, як Гарвард, Єйл та Інститут технології в Мас-сачусет, однак він вибрав тепер Принстон, тому що знайшов там найвідповіднішу йому для докторату програму.

Як буде цей 15-річний хлопець жити і працювати серед "дорослих" товаришів студій, покаже час. Усі, що знають його, кажуть, що Ерік поводить себе так, як пересічний хлопець у його віці, їздить залюбки вельосипедом, цікавиться спортами і лише коли йдеться про математику і фізику, він далеко непересічний.

ПРИЄДНАЙТЕ «Юнакові» в цьому році одного ПЕРЕДПЛАТНИКА!

ПРИГОДА З ЛІТАКОМ

До шатра зайшов бунчужний і звернувся до Нестора, що чогось саме шукав у наплечнику.

— Несторе, казав мені кухар, що ти маєш вудку і добре ловиш рибу. Чи це правда?

— Якщо є в ріці риба, то я вже її зловлю.

— От і добре. Піди і злови щось. Ввечорі приїде до нас крайовий комендант, то ми почастували б його смаженими пстругами.

— Добре, тільки накупаю черв'яків і піду.

І ось Нестор задоволений лежить собі на камені посередині прудкої гірської ріки. Викупався і тепер загоряє на сонці. До табору не спішно, хоч на березі в траві лежить уже кілька гарних пстругів. Підняв руки під голову і дивився на обрамоване лісистими горами небо.

— Чого я буду спішити до табору? Там вічний поспіх, крик, робота, а тут хоч подумаю собі трошки...

Над водою в кущах виспівували птахи, шуміла, біжучи по каменях, вода, а вгорі кружляв малий літак. Краса!

— А все ж тани — чого цей літак тут кружляє? — врешті зацікавився Нестор. Бо літак то відлітав десь за гору, то знову з'являвся і кружляв низько, низько, над горою.

— Мабуть, фотографує гори.

Та раптом Нестор побачив, що з літана щось упало. Неначе камінь чи металева коробка. І літак зразу відлетів і вже більше не повертався.

Нестор з приємного мріяння перенісся відразу в світ кримінальних подій, які так любив на телевізорі. Різні розв'язки появились в голові. І ножна вимагала, щоб він пішов туди, де з літана щось скинено. Отже пішов стрімким схилом угору. Після якогось часу дійшов до невеликої поляни, яких у цих горах було багато. Але на цій поляні був з білого матеріалу, по-

притиснуваного до землі каменями, зроблений величезний знак: Х. Нестор зрозумів, що літак мав щось на цю поляну скинути, а що вона невелика, то довго прицілявся.

Впевнившись, що нікого поблизу нема, Нестор швидко почав крок за кроком перешувати терен. У траві було багато каменів, але нічого цікавого не помічав. Та ось, коли посунув ногою один камінь, побачив, що він обв'язаний мотузкою і з боку прив'язана пластинова торбинка. Розв'язав торбинку і побачив у ній білий порошок.

— Ну, ясно. Наркотики. Це ж тепер уже навіть тут на провінції, — подумав Нестор, так ніби він з цим щодня в місті зустрічався. Але коли ви надивитесь на телевізійні програми, то ви й справді вже знавець тієї справи.

Нестор заховав торбинку і шнурок у лісі біля великої сосни, а сам присів у кущах, так щоб бачити поляну, і наслухував. Хто ж приїде по наркотики? Злобно тішився, уявляючи собі, як той хтось буде розчарований.

І справді — за яких 10 хвилин до поляни підійшло троє молодих людей. Один швидко звинув білий матеріал і сховав його під великий камінь на краю поляни, а два інші перешували поляну, так як це робив Нестор. Перешували, перешували, а далі почали злоститись.

— Він скинув, скинув, я ж бачив з моста, — заспокоював високий блондин.

— Тоді напевно впало десь у ліс. Буде багато клопоту, — вирішив другий.

— Я піду в цей бік, а ти йди туди.

І почали перешувати поблизькі кущі. А третій уже давно це робив, і Нестор забув про нього. Тому, коли почув за собою кроки — завмер. Це був третій присадкуватий хлопець. Він уже побачив Нестора і підходив до нього з пістолю.

— Що ти тут робиш? — закричав до Нестора. Інші два почули і швидко також набли-

жувались до цього місця.

— Де торбинка? — кинулись до Нестора і почали перешукувати його.

Нестор вияснивав, що він з табору скавтів, що приготував терен для гри. Показав навіть компас, що його чомусь мав у кишені, і на картці старі шкоти з теренової гри, яку мали вчора.

Ті трохи подумали, вкінці зв'язали Нестора і залишили в кущах, а самі далі взялись перешукувати кущі.

Тимчасом, коли на підвечірку не було Нестора, бунчужний післав за ним Олега. Олег вернувся з вудкою й пстругами і сказав, що як не кричав і кликав, Нестора не знайшов. Бунчужний порадився з комендантом і вирішили, що треба негайно покликати поліцію, бо Нестор хіба втопився! Передали провід табору писареві, а самі сіли в маленьке авто коменданта і поїхали до найближчого телефону.

За кілька хвилин біля річки вже було кілька авт. Їхали вони, виючи сиренами, і звук сирени розносився по горах. Почули його і три чоловіки на поляні. Кинувши шукати, швидко пішли вгору, мабуть, щоб вийти з другого боку гори. Нестор почекав кілька хвилин, а тоді викручуючись, як "білі денсер", якимсь ухопив у губи свисток, що висів в нього на шнурку, і почав свистати.

Цю телеграму почув бунчужний і звернув увагу поліцаїв. Вони недовірили подивились один на одного, але таки кинулись у ліс, за ними бунчужний і комендант. А Нестор свистав, аж посинів. І страшно було, що бандити можуть вернутись, і також боявся, що коли поліція від'їде, він залишиться в лісі зв'язаний. Перші на поляні появились поліцаї. Розв'язали його і стали зразу розпитувати, хто, що, як. Нестор показав їм мішечок з наркотинами, і вони, взявши його, полізли далі вгору за втікачами. Комендант і бунчужний взяли Нестора і швидко попрямували до табору. Бож десь за годину приїде комендант...

Тієї ночі Несторові снівся літак і здавалось, що до шатра підкрадаються три постаті...

Л. Ю.

УСМІХНИСЯ!

Вранці у таборі:

— Ти знаєш, мені снилося, що я вмер.

— Ну і що, тебе гаряч у пеклі збудила?

Таборовий кухар:

— Я цей перепис узяв з книжки Пластового Куховарення.

— Добре, що ти його звідтам забрав. Цей перепис там не повинен був бути.

**

Тато до юнака:

— Яке ти оправдання маєш, що ти привів мою доню додому о другій годині над ранком?

— Дощ почав падати, прошу пана.

**

— Наш комендант дуже переймається бунчужним.

— О, а то чому?

— Бо він поїхав його новим авто до міста.

Пан Тофель, 17, VIII. 1977.

Купно і продаж реальностей
Оцінка (валюація) реальностей
Аранжування, купно і продаж
мортгеджів
Загальна асекюрація

R. CHOLKAN & CO. LIMITED
Realtor — Insurance Agent
527 Bloor St. W. Toronto — Tel.: 532-4404
2336 Bloor St. W. Toronto — Tel.: 763-5555
4984 Dundas St. W. Etobicoke — Tel.: 236-2666
INSURANCE:
2336-A Bloor St. W. — Toronto — Tel. 763-5666

ЗЛОДІЙ, ЩО ДУЖЕ ЛЮБИТЬ ПЛАСТУНІВ

Усі пластуни, що таборують на терені Північної Америки, знають цього злодюгу аж надто добре.

Де б лише не розтаборилися ми; на день, на тиждень чи на довше — янот, або, як його американці називають, "ранун", негайно довідається і відвідає вже в першу нічку наші намети.

Зустрічі з нічною стійкою, з кухонними, з черговими бувають часті та різні настроями. Часами яноти перелякують недосвідчених стійкових (особливо юначок), часами викликають щирий сміх у таборовиків своєю настирливістю, а часами злість у кухонних, коли вони знайдуть уранці випите молоко, з'їдений хліб і глибокі знаки пазурів у горіховому маслі. Тому досвідчені таборовики добре ховають харчі, завішують їх високо на дереві у пластикових міхах або складають у великі бляшані пушки, які ще і притискають важкими каменями.

Все це однак не дуже допомагає, і спритні малі злодіяшки вміють завжди дістатися до чогось для них смачного.

Отже так стала неофіційна участь янотів у наших таборах у Північній Америці вже немов правилом. А все ж кожного року переживання з ними належать до частини таборової романтики й веселих споминів та оповідань. Бо — не зважаючи на всі знищення і шкоди серед харчових запасів — ці злодії такі приємні на вигляд і такі розумні у своїй поведінці, що тяжко довго на них гніватися. То ж кожний табір має "свої" історії про цих пластових "приятелів".

Ось пригадую з одного табору "Школи Булавних" симпатичну родину янотів, яка без найменшого страху перед людьми частенько маршувала нашою стежкою до кухні в часі, коли

таборовики сиділи при вечері, а цього року учасники табору не могли вийти з дива, що яноти з'їли нараз цілу трифунтову пушку "Кріско" без найменшої "закуски".

Але, як читаємо у природничих книжках, не існує їжа, яка б не смакувала янотам, особливо коли вона крадена. Взагалі це мале з пухненькою шерстю, білим носом, "окулярами" і хвостом звірятко — одне із найменш вимогливих.

Воно може жити в місті, на селі, в лісі, на мочарах, на стриху, в покинутих людьми будівлях, дуплах дерев, ямах і скелях. Янот витримує так само добре спену, як зимно, джунглю і багно. Він уміє плавати, лазити по деревах, бігти, ховатися і боротися в небезпеці, немов тигр.

Його наукова назва — *Procyon lotor*. *Procyon* — значить "перед псом", що означає його місце в розвитку тварин, а *lotor* — значить той, що мие. Ця назва дана янотові з того приводу, що він має звичай кожен їжу, яку знайде або вкраде нести до річки чи потоку, мочити її там і добре вимивати. (Це певно причина, чому янотам у "Школі Булавних" завжди найкраще смакує їжа, яку таборовики тримають у холодильнику в потоці.)

Назву "ранун" дали цьому звіряткові колись давно індіани.

Малих янотів, яких родиться пересічно четверо в один час, виховує мама (батько не хоче мати з ними нічого спільного), а щоб навчитися жити самим їм потрібний повний рік. Звичайно "діти" родяться з початком літа — тому маленьких янотів багато в таборах не бачимо. Але коли б трапилося пластунам знайти такого — дуже відраджуємо освоювати його або ще чого брати зі собою до міста. Це звірятко ніяк не надається до виховання людьми, і зробимо йому більшу кривду, ніж прислугу, коли будемо пробувати тримати янота замість песика чи котика.

О. Н.

У С М І Х Н И С Ь...

...ЗАВЖДИ ДОБРОЇ ГАДКИ...

У таборі:

— Твій виховник дуже все тримає в порядку.

— О так, він нам сказав свою теорію: він каже, що можна все знайти, що ти хочеш, тоді, як тобі цього не потрібно, шукаючи там, де б воно не було, якщо б ти того потребував.

**Хрестинівки із Школи Українознавства
в Трентоні
з "Юнака" ч. 10 ц. р.
(уклав Всеволод Онішневич)**

1А	С	2К	О	3Л	Ь	4Д	×	5Я	М	6Б
Н	×	А	×	У	×	І	×	Р	×	У
7А		П	×	8К	9І	М	10А	×	×	Р
П	×	11І	12В	А	Н	×	13Л	Я	14Ж	Е
Е	×	15Т	А	В	Р	І	Я	×	У	×
С	×	16А	М	Р	×	×	17С	18І	Р	А
19Т	І	Л	×	У	×	×	20К	Г	Б	×
×	×	×	21А	Б	А	22Н	А	×	А	×
23Р	И	Ж	×	Л	×	І	×	24М	×	25С
И	×	×	×	І	×	Щ	×	А	×	О
26М	И	×	27А	В	Т	О	Х	Т	О	Н

A black and white cartoon illustration. On the right, a doctor with a very long, pointed nose and glasses is wearing a lab coat. He is leaning forward, using his long nose to touch the chest of a patient. On the left, the patient is a thin man with a worried expression, wearing a white tank top and dark pants. The drawing is done in a simple, sketchy style.

— Ну й що за дурну пораду він тобі дав?
— Щоб я пішов до вас, пане докторе.

Тіоріи ібне - Зінкільний аллах
для аллахів ібне: Зинабів ібне

[illegible]

near to Cincinnati & K.
no. 1. Myrica Myricifolia
the coll. George Engelmann
Oct. 11. 1860 Feb. 44

[illegible]

22

НОВИЙ ПРАПОР 2-го КУР. УПЮ-он ІМ. ЛЕСІ УКРАЇНКИ

2-ий Курінь УПЮ-он ім. Лесі Українки в Нью-Йорку — це перший курінь юначок у США й Канаді, заснований у 1949 році. У 1956 р. курінь посвятив свій курінний прапор — перший прапор між куреннями УПЮ-он у США. Це було величаве свято, і юначки під проводом тодішньої зв'язкової подруги Ніни Пясецької і курінної Марійки Шуган багато для нього напружувались. Від того часу проминуло понад 20 років, прапор той пройшов через численні "бурі й негоди", Свята Весни, Пластові Зустрічі, Орліки-ади, паради, академії та апелі — і ось 21 травня ц. р. посвячено новий прапор 2-го куреня. Він точно такий же самий, як і перший, включно з тим, що над буквою "ї" (у слові "Українки"), так як і в першому прапорі, виготовлені замість двох крапок — два маленькі серденька. (Хоч мали ми цей прапор 20 років, ніколи цього не помітили. Це, мабуть, була фантазія пані, яка ручно гаптувала перший прапор).

Святковою збіркою проводила курінна пл. розв. Марта Лопатинська. Прапор посвятив щирий приятель пластової молоді о. Шевчук. НКП-он ст. пл. Ярна Коморовська провела заприсяження хорунжої пл. уч. Марти Івашків, а пл. сен. Дарія Бойдуник — цілого куреня. Підхорунжими назначено пл. уч. Лесю Галів та пл. уч. Таню Поритко.

Після привітів була коротка програма, в часі якої до юначок говорила НКП-он, а особливо глибоко зворушила юначок та всіх присутніх гостей, між якими було багато колишніх членок куреня, своїм словом-спомином

По ритуалі посвячення прапору промовляє о. Шевчук

Гурток "Троянди" і Олесь Кузишин співають

"Блискавки" — монтаж "Мандрівка"

Гості вписуються в пропам'ятну книгу

перша хорунжа куреня, його активна членка і курінна — пл. сен. Люба Аб-

рам'юн-Волинець. Гурток "Веселки" продеклямував вірш Ліни Костенко "Три камені", гурток "Блискавки" виконав настроєвий монтаж "Мандрівка", гурток "Троянди" в супроводі гітари Олесь Кузишина відспівав кілька пісень. Під кінець всі присутні злучились руками і закінчили свято піснею "Сіріли у сумерку". Після того всі вписувались у пропам'ятну книгу та оглянули виставку куреня, де були виставлені старі й нові хроніки курення та гуртків, таблиці із знімками з різних періодів існування куреня, почавши від 50-их років, коли то існував славний гурток "Лисиці", через 1953-1955, коли вибивались "Калини" й "Вівірки", і аж до новіших часів. Рівночасно діяв буфет, приготовлений матерями юначок.

На посвяченні були голова ГПБ пл. сен. Любомир Романів, голова НКП пл. сен. Евстріхія Гойдиш, колишні зв'язкові куреня пл. сен. Ольга Качмарська, пл. сен. Гална Гірняк і ст. пл. Христя Одайник, колишня курінна Марійка Шуган-Томоруг, довголітня кошовка пл. сен. Дарія Бойдуник, члени станичної старшини і Пластприятя, теперішні впорядниці куреня Наталка Соневицька, Христя Певна, Доня Сушків та Христя Роговська, зв'язкова пл. сен. Олександра Юзенів, представники куренів юнацтва та численні батьки і колишні членки куреня.

А ввечері відбулася вечірка при оркестрі під проводом ст. пл. Олесь Кузишина.

З нагоди цього свята курінь склав датки на різні цілі, між ними й на "Юнака".

А найбільший успіх той, що тиждень пізніше, на Святі Весни на "Вовчий Тропі", юначки під новим прапором здобули перше місце.

ПОДУШКОВИЙ НАПАД

Це був уже третій тиждень табору. Цього ранку я стояв на стійці. Нагло прийшло около 17 юначок з подушками і дали мені листа. У листі було сказано, що вони мали дозвіл іти у табір, як також у листі було подане гасло.

Я пішов до шатра чергового і йому сказав, що діється. Поки ми говорили, дівчата заатакували нас. Вони почали бити юнаків подушками, а юнаки відбивалися. Я взяв свою подушку і також бився. Один раз я вдарив дівчину, і вона полетіла одному хлопцеві просто в руки.

Я думаю, що напад був смішний.

пл. уч. Марно Бакум

ОДНА НІЧ У ТАБОРІ

Ми були самі в таборі. Всі інші поїхали на "Вовчу Тропу". Того вечора всі з нашого шатра були стійковими.

При вогнику ми довго говорили з другом Кизином. Валдо снавав через вогонь. Ми всі надіялись, що не буде того вечора нападу табору юначок. Нас було в таборі лише сімох юнаків.

Валдо і Юрко зробили дурну річ. На своїй стійці вони спалили все гіштя, що ми назбирали для стійки — а його було досить на тиждень. Але, крім того, ніч була тиха і без пригод.

пл. уч. Борис Бакум

БЕЗ СЛІВ...

**УКРАЇНЕЦЬ ЗІ ЛЬВОВА —
СВІТОВОЇ СЛАВИ ШАХІСТ**

Коли в шаховому кутку славного щоденника "The New York Times" ми побачили прізвище "російського" (як писали в НІТ) переможця Міжнародного Шахового Турніру в Гастінгу, Англія — відразу видалось воно нам дуже українське.

Наші сподівання швидко виявились правдивими, коли ми прочитали у советській пресі життєпис і походження нового чемпіона світу.

Олег Романишин, 25-літній шахіст — це уродженець Львова, який грає в шахи від наймолодших років свого життя, завдяки тому, що його батько завзятий шахіст. Батько був одним з основників шахового клубу у Львові. Як показується, львівський клуб є тепер шаховим центром у СРСР через знаменитого тренера В. Карта, що вміє знаходити молоді таланти та тренувати їх від раннього дитинства. Зі Львова вийшов ряд шахових першунів, як Марта Шуль-Литинська, Леонид Штайн, Андрій Михальчишин, Олександр Білявський.

Олег Романишин від наймолодших років грав від наглядом В. Карта саме з Олександром Білявським, і вони обидва, маючи 14 років, були вже майстрами у цій грі.

У 1973 р. обидва хлопці добули перші місця в класі юніорів: Олег здобув чемпіонат Європи, а Олександр — світу на міжнародних змаганнях, що відбувалися в Голляндії.

Від того часу Олег Романишин постійно грає у різних змаганнях та поліпшує свою гру. Це й довело до його перемоги в цьому році на славному міжнародному турнірі у Гастінгу, де він добув 11,5 точок на всіх 14 можливих, побиваючи на 2 точки міжнародного майстра С. Кагана з Ізраелю.

Отже прізвище Олега Романишина появилось в 1977 році вдруге у цілій світовій пресі — гра в шахи така популярна і цікава, що слідкують за змаганнями мільйони людей.

Ми можемо справді радіти, що українець зі Львова добився такої слави, тільки... коли б ця слава не йшла, як це часто буває, "на конто" росіян. Тому просимо всіх наших читачів-шахістів, де лише можливе, вияснювати, що Романишин ніякий росіянин, а українець. Пишіть до Нью-Йорк Таймсу!

Замість квітів на свіжу могилу

св. п.

пл. сен. інж. БОГДАНА ФЕДУЩАКА

Дорогого Хресного Батька та Незабутнього Друга
складаємо \$50.00 на пресовий фонд "Юнака"

Похресниця пл. юн. **Богданна Попович** із сестрою
Діаною, братчиком **Олесем** і Батьками
Елмвуд Парк, Ілл.

Замість квітів на свіжу могилу

св. п.

ОЛЬГИ з ДОБРЯНСЬКИХ КОРЕНЕЦЬ

письменниці і Мами подруг — пл. сен. мгр. Ганки,
д-р Стефи і мгр. Марти — складаю \$20.00 на пресовий
фонд "Юнака".

Пл. сен. Яр Гладний, Філядальфія.

Замість квітів на могилу

св. п.

ЯРОСЛАВА СТАСЮКА

нашого Дорогого Свата,
який помер 9 серпня 1977 р. в Нью-Йорку
складаємо \$40.00 на пресовий фонд "Юнака" і "Готуйсь".
Пл. сен. Ніна і Петро Пясецьні, Джерзі Сіті.

Замість квітів на могилу

св. п.

МИКОЛИ ХИЧІЯ

складаємо \$25.00 на пресфонд "Юнака"
Пластова Станиця в Торонті

Замість квітів на могилу

св. п.

МИКОЛИ ХИЧІЯ

складаємо \$25.00 на пресовий фонд "Юнака"
пл. сен. Володимир і Дарія Федорів,
Рокі Рівер, США.

Замість квітів на могилу

моєї Сестри

св. п.

пл. сен. ЕВСТАХІЇ МАЦІЛИНСЬКОЇ

яка упокоїлася 18 серпня 1977 р.
в Льорейн, Огайо, США, складаю
на пресовий фонд "Юнака" \$15.00
і на пресовий фонд "Готуйсь" \$10.00.
Іванна Зельська, Вінніпег, Канада.

Замість квітів на могили

св. п.

пл. сен. ІВАНА ПАНЬКОВА

св. п.

МИКОЛИ ХИЧІЯ

св. п.

ОЛЬГИ з ДОБРЯНСЬКИХ КОРЕНЕЦЬ

складаю \$45.00 на пресовий фонд "Юнака".

пл. сен. Ірина Вжесневська,
Торонто, Канада.

В першу болючу річницю смерти
нашої Дорогої Мами

св. п.

МАРІЇ ТИХОВЕЦЬКОЇ

складаємо \$10.00 на пресовий фонд "Юнака"

ст. пл. Варвара, ст. пл. Єлисавета,
пл. розв. Стефа Тиховецьні
Ст. Кетерінс, Канада.

Замість квітів на могилу

св. п.

ЯРОСЛАВА СТАСЮКА

Батька нашої Подруги Ліди Пясецької
складаємо \$10.00 на пресовий фонд "Юнака"

пл. сен. Христя і Стефан Шмотолохи
Сан Хозе, США.

У пам'ять нещодавно померлих

св. п.

ЯРОСЛАВИ БАНДЕРИ

Дружини Червононалінівця сл. п. Степана
і Червононалінівця

св. п.

пл. сен. МИКОЛИ ОБРОЦИ

складаю \$10.00 на пластові видання ГПБ.

пл. сен. Павло Клим, Чікаго, США.

Замість квітів на могилу

св. п.

пл. сен. хар. ТЕОФІЛЯ ПАШКОВСЬКОГО,

що відійшов на Вічну Ватру у Філядальфії
дня 6 лютого 1977 р.

складаємо \$20.00 на пресовий фонд "Юнака"

\$10.00 — **Володимир і Анастасія Жилаві;**

по \$5.00 — **пл. сен. Минола Ромах**, Хар.,

пл. сен. Оксана Генгало, Зан.

Філядальфія, США.

ЧИ ВИ ВПЕРШЕ ВНОСИТЕ АПЛІКАЦІЮ, ЩОБ ОДЕРЖАТИ ЧИСЛО СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ?

**ЯКЩО ВИ ЗАГУБИЛИ
СВОЮ КАРТКУ АБО ХОЧЕТЕ ЗМІНИТИ
СВОЇ ОСОБИСТІ ДАНІ, НЕ СЛУХАЙТЕ,
ЯК ХТОСЬ ТО ВНОСИВ АПЛІКАЦІЮ
МИНУЛОГО РОКУ!**

ТУТ СТАЛИСЯ ДВІ ЗМІНИ.

Де вносити аплікацію, щоб одержати число соціального забезпечення, і що вам треба подати з нею? Де? У вашому місцевому уряді Асекураційної комісії на випадок безробіття. Що треба прикласти до неї? Доказ вашої ідентичності. Коли ви канадійський громадянин, народжений у Канаді, вам треба подати головний документ, отже свідоцтво народження або свідоцтво хрещення, видане в Квебеку. Натуралізовані громадяни мусять пред'явити свої громадянські папери. Коли ж ви є імігрантом, легально впущеним до Канади, ваш паспорт чи іміграційний документ вистачить. В цьому випадку вам треба подати оригінали або їх звірені копії.

Вам треба прикласти ще один документ ідентичності. Це мусить бути офіційний документ з вашим прізвищем, поданим у ньому, отже дозвіл на ведення авта, шкільне свідоцтво тощо. Тут вистачить і їх фотокопія.

Аплікаційні форми можна дістати в урядах Асекураційної комісії на випадок безробіття, в поштових урядах, в Канадійських центрах робочої сили та в окружних податкових урядах. Коли ми вимагаємо від вас показати ті важливі документи, ми не хочемо, щоб ви їх втратили. Саме тому ми просимо вас з'явитися особисто у вашому місцевому уряді Асекураційної комісії. Його службовці зразу підтвердять, що ви показали їм потрібні документи. Вони й допоможуть вам заповнити аплікацію та пішлють її до Оттави. Тоді ви зможете відразу забрати свої документи додому. А картку соціального забезпечення одержите поштою.

Така сама проста процедура матиме місце, коли вам треба замінити загублену картку соціального забезпечення. Або коли ви хочете змінити своє прізвище або інші дані.

Якщо вам неможливо піти до місцевого уряду Асекураційної комісії, ви можете звернутися до Канадійського центру робочої сили. Ви можете також післати свою аплікацію поштою просто до Оттави, але тоді мусите прикласти оригінали своїх документів або їх звірені копії.

Встановлення нашої ідентичності це найпевніший спосіб, щоб картка соціального забезпечення належала управненій людині. А це таки дуже важливе. Бо дана картка ваша і тільки ваша.

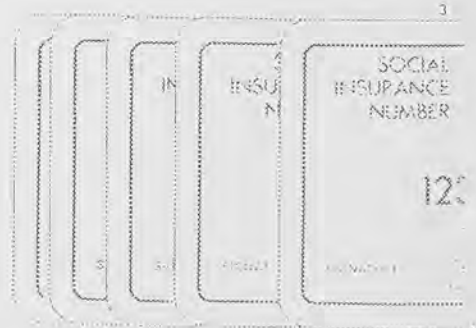
Government
of Canada

Gouvernement
du Canada

**ВАШЕ ЧИСЛО
СОЦІАЛЬНОГО
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.**

**ВОНО ВАШЕ
І ТІЛЬКИ ВАШЕ.**

ДОМОВЛАСНИКИ!

ПРИ НАПРАВАХ ДОМІВ СТЕРЕЖІТЬСЯ ШАХРАЇВ!

ОСЬ ЩО ВИ МОЖЕТЕ ЗРОБИТИ ДЛЯ СВОЄЇ ВЛАСНОЇ ОХОРОНИ:

Якщо плянуєте направляти свій дім, тоді:

- ✱ Не давайте намовитися тому, хто направляє, робити те, що ви не плянували.
 - ✱ Візьміть завжди кошторис від кількох солідних фірм.
 - ✱ Вимагайте, щоб усі деталі були включені у контракт ще перед тим, коли ви його підпишете — включно з тим, скільки і які роботи мають бути виконані, всі екстра додатки та повна ціна.
 - ✱ Давайте якнайменший завдаток.
 - ✱ Ніколи не платіть повністю рахунку аж поки всі роботи не будуть закінчені й ви з них будете повністю задоволені.
 - ✱ Якщо потребуєте позичити гроші, покладіть це самі у банку чи поважній фінансовій компанії.
- Крім цього, Провінційний уряд подає до відома наступні Ваші права згідно з Законом про охорону консумента та Законом про торговельну практику — the Consumer Protection and Business Practices Acts.
- ✱ Закон про охорону консумента дозволяє вам уневажнити контракт, підписаний у

вашому домі на роботу і заплату у майбутньому, коли ви підпишете поручений лист не пізніше 48 годин після підписання контракту — навіть тоді, коли роботу вже почато.

- ✱ Закон про торговельну практику встановлює грошові кари й ув'язнення для людей, які навмисне ошукують, обманюють і оббріхують своїх клієнтів.

Про безплатний інформаційний комплет пишіть до:

Ontario Consumer/Home Repair
Queen's Park
Toronto, Ontario M7A 2H5

**Larry Grossman,
Minister of
Consumer and
Commercial
Relations**

**William Davis,
Premier**

Province of Ontario

ЧИ ЗНАЄТЕ, ЩО...

У статтях американських щоденників "Вашінгтон Пост" і "Денвер Пост" появилися згадки про українського науковця Юрія Кондратюка, який 45 років тому видав свою одномовну книжку про міжпланетарні полети під заголовком "Завоювання міжпланетарних просторів".

Заслуга Кондратюка полягає в тому, що він перший запропонував техніку, яку сьогодні стосується в американських польотах у простір. Тепер називають цю техніку "люнарним рандеву". Завдяки техніці "рандеву" американські науковці стали переможцями у висилці людини на іншу планету.

Юрій Кондратюк (7. IX. 1900 — 1942), український науковець, вчений-винахідник, один з перших творців і дослідників ракетної техніки. Народжений у місті Луцьку в сім'ї вчителя. У 1918 р. закінчив Колегію Павла Галагана в Києві. Кондратюк розробив ряд схем ракет для міжпланетарних подорожей, багато працював над проблемами полетів у космосі, запропонував створити станцію-супутник Місяця тощо. Роботи Кондратюка дістали схвалення творця теорії міжпланетарних сполучень К. Цюлковського. У 1929 р. вийшло з друку перше видання книжки Кондратюка. Він провадив велику роботу в українському науково-дослідчому інституті промислової енергетики.

СПИСОК ДАТКІВ на пресовий фонд "Юнака",

що вплинули до 21. IX. 1977 р.

США:

Пл. юн. Богданна, Діана і Олесь Поповичі, Елмвуд Парк, замість квітів на могилу св. п. пл. сен. інж. Богдана Федущана. 50.00

Учасниці табору УПЮ-ок, "Вітрила наших мрій", Іст Четгем, з продажу таборової газетки "Подай керму". 25.00

2-ий Кур. УПЮ-ок ім. Лесі Українки, Нью-Йорк, з нагоди посвячення курінного прапора. 25.00

Пл. сен. Володимир і Дарія Федорів, Рокі Рівер, замість квітів на могилу св. п. Миколи Хичія 25.00

Пл. сен. Ніна і Петро Пясецькі, Джерзі Сіті, замість квітів на могилу св. п. Ярослава Стасюка. 20.00

Пл. сен. Яро Гладкий, Філадельфія, замість квітів на могилу св. п. Ольги з Добрянських Коренець. 20.00

Замість квітів на могилу св. п. пл. сен. Теофіля Пашковського, склали на пресфонд "Юнака" В. і А. Жилаві, 10 дол., пл. сен. М. Ромах — 5 дол. і пл. сен. О. Генґало — 5 дол., усі з Філадельфії, разом 20.00

Пл. сен. Павло Клим, Чікаго, замість квітів на могилу св. п. Ярослави Бандери і св. п. пл. сен. Миколи Оброци. 10.00

Пл. сен. Христя і Стефан Шмотолохи, Сан Гозе, замість квітів на могилу св. п. Ярослава Стасюка. 10.00

Ст. пл. Ірина Давидович, Парма 9.00

Пл. віол. Марта і пл. юн. Андрій Коломийці, Чікаго 5.00

Пл. юн. Олесь і Олександра Грицаки, Кренфорд 3.00

Пл. юн. Андрій Кириченко, Елізабет 2.00

Пл. сен. Борис Павлюк, Кінг оф Прашія 1.50

Пл. юн. Роман і Аня Царики, Балтімор 1.00

Ст. пл. Зоряна Турчин, Чікаго 1.00

США разом \$227.50

КАНАДА:

Гості на повесільній гостині Юрія і Ірини Чучманів, яку влаштували батьки Ірини, Василь і Анна Нузьмичі, в домівці СУМ, Судбури 104.50

Пл. сен. Ірина Вжесневська, Іслінгтон, замість квітів на могили: св. п. пл. сен. Івана Панькова, св. п. Миколи Хичія і св. п. Ольги з Добрянських Коренець 45.00

Пластова Станиця, Торонто, замість квітів на могилу св. п. Миколи Хичія. 25.00

Іванна Зельська, Вінніпег, замість квітів на могилу

сестри, св. п. пл. сен. Евстахії Мацілінської 15.00

Ст. пл. Варвара, ст. пл. Єлисавета і пл. розв. Стефа

Тиховецькі, Ст. Кетерінс, в першу річницю смерті

Мами Марії Тиховецької 10.00

Пл. сен. Антін Івахнюк, Протон 10.00

Пл. юн. Андрій Турчиняк, Брадфорд 10.00

Канада разом \$219.50

ІНШІ КРАЇНИ:

Пл. сен. Богдан Білінський, Сао Павльо, Бразилія 4.00

Пл. сен. Любомир Гільтайчук, Мюнхен, Німеччина 5.50

Ст. пл. Юрій Гільтайчук, Мюнхен, Німеччина 2.25

Разом \$ 11.75

Усі разом \$458.75

Відзначаючи дев'яту сумну річницю смерті
нашої Незабутньої Дружини і Мами

св. п.

ОЛЬГИ З МАРЧУКІВ ЦЮК

складаємо дальших 120.00 дол. на створений нами фонд
постійної дарункової передплати журналу "Юнак" для
незможних юнанів чи юначон.

**ЯРОСЛАВ — чоловік і ОЛЕГ — син,
Філадельфія, США**

У першу болючу річницю трагічної смерті
нашого найдорожчого

МАРКА МАЦИКА

складаємо по \$20.00 на стипендію його імені і \$10.00 на
пресфонд "Юнака", разом \$110.00

**Ляля і Роман Алиськевичі
Марта і Орест Качмарські
Марія і Микола Савицьні
Христя і Юрій Савицьні
Люба і Володислав Федуні**

У річницю смерті

св. п.

пл. сен. ЗЕНОНА КОРЧИНСЬКОГО

св. п.

проф. д-ра ЮРІЯ ПОЛЯНСЬКОГО

складаю \$20.00 на пресфонд "Юнака".

**пл. сен. Марія Павлишин,
Торонто, Канада**

**ПОМОЖІТЬ НАМ
зробити "добре діло"
і перешліть
дарункову передплату**

ОЩАДНІСТЬ

це прикмета кожного доброго пластуна
та кожної доброї пластунки.

ПЛАСУНИ І ПЛАСУНКИ!

Складайте Ваші ощадності
у найбільшій і найстаршій кредитівці
у Торонті

Українська Кредитова Спілка

297 College St. — Toronto 2B, Ont.
Tel.: 922-1402

Пластун Ти, юнак?

ОЩАДНІСТЬ — Твій знак!

Щадити щоденно учись!

Як будеш студент,
Той доляр, той цент
Тобі допоможе колись
Здобути знання, прожиток, ім'я!

- ЗА ОЩАДНОСТЕВІ ВКЛАДИ "Самопоміч" платить 5½% ДИВІДЕНДИ.
- КОЖНА СУМА ВКЛАДУ враз із усіма фондами має своє ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.

ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА „САМОПОМІЧ“ У ЧІКАГО

2351 West Chicago Ave. — Tel.: HU 9-0520
Chicago, Ill., 60622, U.S.A.

ЗДОРОВИЙ і СМАЧНИЙ ХЛІБ
та всякі інші печива
випікає

УКРАЇНСЬКА ПЕКАРНЯ
власниками якої є
Анна і Роман Вжесневські

THE FUTURE BAKERY

735 Queen St. West, Toronto 2-B, Ontario
Tel.: EM 8-4235

Праця і ощадність забезпечать

Вашу майбутність!

Пластуни і Пластунки,
учні свято-миколаївських шніл,
складайте свої ощадності у

СВЯТО-МИКОЛАЇВСЬКИЙ КРЕДИТОВІЙ СПІЛЦІ.

Спілка приміщується в будинку
Вашої школи і є відкрита від
год. 10 до 1 по полудні.

4 Bellwoods Ave., Tel.: 366-4529
Toronto, Ont. M6J 2P4

“ПОСІБНИК ЗВ'ЯЗКОВОГО”

можна набути

- в Канаді: у Адміністрації
“Юнака”:

“Yunak” — Magazine,

2150 Bloor St. W.

Toronto, Ont. M6S 1M8 Canada

ЦІНА — \$9.00

**Друкерія
КИЇВ**

виконує
всю
друкарську
роботи.

- Друкуємо
- книжки
 - часописи
 - летючки
 - афіші
 - весільні запрошення
 - фірмові друки

KIEV PRINTERS LTD. — Phone: 363-7839
860 Richmond St. West, Toronto 2-B, Ont.

Хто з Вас подорожує

- літаком
 - кораблем
 - поїздом
 - автобусом
- у Канаді чи поза Канадою
повинен купити подорожний квиток та одержати безплатно потрібні інформації і поради
в українському подорожному бюро
МАРКІЯНА КОГУТА
і
ІГОРЯ КУРИЛІВА

Bloor Travel Agency

1190 Bloor St. West — Toronto 9, Ontario
Telephone: 535-2135 & 535-2136

POSTAGE PAID AT TORONTO, CANADA

If not delivered please return to:

YUNAK Magazine

2150 Bloor St. W. Toronto, Ont. M6S 1M8, Canada

RETURN POSTAGE GUARANTEED

Ціна: \$1.00

СИНИЦЯ

СОЛОВЕЙ

ЛАСТІВКА

ПІДСНІЖНИК

БАРВІНОК

ФІЯЛКА

БДЖОЛА

“... виховання — це надавання думкам і почуванням якогось напрямку”, — каже Олександр Тисовський-Дрот. Пластова преса саме й сприяє виконанню цього завдання.

Читайте ж і **СВОЄЧАСНО** передплачуйте свої журнали!

ГОТУЙСЬ — журнал новачок і новачоків та дітей до 12 року життя;

ЮНАК — для пластового юнацтва й загалу української молоді;

ПЛАСТОВИЙ ШЛЯХ — журнал дорослого членства Пласту, Пластприятю і загалу батьків, які цікавляться вихованням і громадськими справами.

● Присилайте передплати **3 ПОЧАТКОМ КОЖНОГО РОКУ** (до 1 березня!), бо своєчасні передплати уможливають дешевшу пересилку журналів.

● Надсилайте дописи (хроніку, знімки, “молоде перо”, ілюстрації тощо), діліться своїми зауваженнями щодо змісту і вигляду журналів, втримуйте зв'язок з редакціями. Ставайте співучасниками пластового самовиховання.

БОРСУК

ЇЖАК

КАЖАН

БОБЕР

САЙГАК

ЛИС

РИСЬ

ЗАЄЦЬ

ВЕДМІДЬ

ВОВК

КОБРА

ОРЕЛ

СОКІЛ

ГОТУР

ОЛЕНЬ